

**ЕКОНОМІЧНА ДІАГНОСТИКА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ  
ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА**

Сформовані в Україні у результаті світових ринкових трансформацій економічні умови спонукають залізорудні гірничозбагачувальні й інші підприємства з переробки мінеральних корисних копалин (фірми, акціонерні компанії і т. ін.) до забезпечення максимально можливого рівня експорту своєї продукції. При цьому, слабкою стороною експорту, що забезпечується мінерально-сировинною базою національного господарства є низький рівень переробки залізних руд у кінцеву, конкурентоспроможну продукцію металургії як для внутрішнього, так світового ринку [1].

В умовах глобалізації та посилення конкуренції на міжнародних ринках, ефективне використання зовнішньоекономічного потенціалу стає ключовим фактором успішного розвитку гірничозбагачувальних підприємств, зокрема приватного акціонерного товариства «Центральний гірничозбагачувальний комбінат» (ПрАТ «ЦГЗК»). Необхідність адаптації до міжнародних стандартів, вимог ринку та постійного пошуку нових можливостей вимагає проведення глибокої економічної діагностики його зовнішньоекономічної діяльності. Зазначене потребує використання комплексного підходу, що включає аналіз фінансових, маркетингових та виробничих показників [1], а також сучасні методи аналізу, такі як SWOT-аналіз та PEST-аналіз. Ці методи дозволяють виявити сильні та слабкі сторони підприємства, можливості та загрози на зовнішніх ринках, що є основою для розробки ефективної стратегії розвитку [2, с. 168-175]. Виявлення ключових факторів, які впливають на результативність зовнішньоекономічної діяльності, дозволяє визначити проблемні аспекти та розробити заходи для їх усунення. Зокрема, необхідно оцінити структуру експортно-імпортних операцій, динаміку обсягів продажів, ефективність логістичних процесів та рівень задоволеності клієнтів.

Розроблення стратегії розвитку зовнішньоекономічної діяльності ПрАТ «ЦГЗК» є ключовим етапом, що визначає майбутні напрямки розвитку підприємства. Стратегія повинна включати формування стратегічних цілей та завдань, спрямованих на підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності, таких як розширення ринків збуту, диверсифікація продукції та оптимізація логістичних процесів. Важливим аспектом є визначення пріоритетних напрямків розвитку, які відповідають стратегічним цілям підприємства та враховують особливості міжнародних ринків.

Оптимізація управління зовнішньоекономічними ризиками є невід'ємною частиною стратегії розвитку. Ідентифікація та оцінка потенційних ризиків, таких як валютні ризики, політичні ризики та ризики зміни законодавства, дозволяє розробляти стратегії мінімізації ризиків та забезпечувати стабільність зовнішньоекономічних операцій. Важливим є використання сучасних методів управління ризиками, таких як хеджування, диверсифікація та страхування.

Впровадження інноваційних технологій у зовнішньоекономічну діяльність ПрАТ «ЦГЗК» є важливим фактором підвищення конкурентоспроможності підприємства. Використання сучасних інформаційних технологій для оптимізації логістичних процесів, впровадження електронної комерції та інших інноваційних підходів дозволяє розширити ринки збуту та підвищити ефективність зовнішньоекономічних операцій [1]. Зокрема, необхідно розглянути можливість використання сучасних CRM-систем, електронних платіжних систем та інших інструментів для оптимізації процесів управління зовнішньоекономічною діяльністю.

*Список літератури*

1. Афанасьєв Є.В. Афанасьєв, Аругюнян А.Р. Маркетинг та менеджмент інвестиційно-інноваційних проєктів у контексті стратегії просування продукції залізорудних підприємств. *Ефективна економіка*. 2017. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5526>.
2. Акименко О. Ю. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності промислового виробництва: теорія, методологія, практика : монографія. Чернівці : Національний університет «Чернігівська політехніка», 2021. 398 с.